

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

26.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА, ВЛАДАТА НА УНГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ВЛАДАТА НА ЦРНА ГОРА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ВЛАДАТА НА СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА ЗА СОРАБОТКА И КООРДИНАЦИЈА НА ПОТРАГАТА И СПАСУВАЊЕТО ВО ОБЛАСТА НА ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата помеѓу Советот на министри на Босна и Херцеговина, Владата на Република Бугарија, Владата на Република Хрватска, Владата на Унгарија, Владата на Република Северна Македонија, Владата на Црна Гора, Владата на Република Србија, Владата на Словачката Република и Владата на Република Словенија за соработка и координација на потрагата и спасувањето во областа на воздухопловството,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 2 ноември 2023 година.

Бр. 08-5677/1
2 ноември 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

ЗАКОН

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ПОМЕЃУ СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА ХРВАТСКА, ВЛАДАТА НА УНГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ВЛАДАТА НА ЦРНА ГОРА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ВЛАДАТА НА СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА ЗА СОРАБОТКА И КООРДИНАЦИЈА НА ПОТРАГАТА И СПАСУВАЊЕТО ВО ОБЛАСТА НА ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО

Член 1

Се ратификува Спогодбата помеѓу Советот на министри на Босна и Херцеговина, Владата на Република Бугарија, Владата на Република Хрватска, Владата на Унгарија, Владата на Република Северна Македонија, Владата на Црна Гора, Владата на Република Србија, Владата на Словачката Република и Владата на Република Словенија за соработка и координација на потрагата и спасувањето во областа на воздухопловството, потпишана на 22 февруари 2023 година, во Охрид.

Член 2

Спогодбата од членот 1 од овој закон, во оригинал на англиски и во превод на македонски јазик, гласи:

**СПОГОДБА ЗА ПОТРАГА И СПАСУВАЊЕ
ВО ОБЛАСТА НА ВОЗДУХОПЛОВСТВОТО****СПОГОДБА ПОМЕЃУ**

**СОВЕТОТ НА МИНИСТРИ НА БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА, ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА БУГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
ХРВАТСКА, ВЛАДАТА НА УНГАРИЈА, ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА
СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ВЛАДАТА НА ЦРНА ГОРА, ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ВЛАДАТА НА СЛОВАЧКАТА РЕПУБЛИКА
И ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА**

за соработка и координација на потрагата и спасувањето во областа на
воздухопловството

Советот на министри на Босна и Херцеговина, Владата на Република Бугарија, Владата на Република Хрватска, Владата на Унгарија, Владата на Република Северна Македонија, Владата на Црна Гора, Владата на Република Србија, Владата на Словачката Република и Владата на Република Словенија (во понатамошниот текст како „Страните“),

Имајќи предвид дека во Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство, која е отворена за потпишување во Чикаго, на седмиот ден од декември 1944 година (во понатамошниот текст како „Чикашката конвенција“) и нејзините Анекси се предвидува основната рамка за меѓународен цивилен воздухопловен систем за операции за потрага и спасување (Search and Rescue) (во понатамошниот текст како „SAR“),

Имајќи ја предвид важноста на SAR, како операција за спасување на лица во опасност, обезбедување на нивните првични медицински или други потреби, и нивно префрлање на безбедно место,

Знаејќи дека мерки за спасување кои веднаш треба да се преземат се од витално значење за лицата во опасност,

Препознавајќи ја потребата од целосно придржување кон стандардите и препорачаните практики на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство (Standards and Recommended Practices of the International Civil Aviation Organization) (во понатамошниот текст како „SARPs на ICAO“) во областа на SAR, кои се утврдени во Анекс 12 кон Конвенцијата за меѓународно цивилно воздухопловство, Потрага и спасување (во понатамошниот текст како „Анекс 12“), и кои се дополнително разработени во Меѓународниот прирачник за потрага и спасување во воздухопловството и поморството (IAMSAR) (International Aeronautical and Maritime Search and Rescue Manual (IAMSAR)) и други сродни документи за SAR (во понатамошниот текст „меѓународните одредби за SAR“),

Препознавајќи дека Анекс 12 се применува за воспоставување, одржување и функционирање на службите за SAR на териториите на договорните земји и на отворени мориа и за координација на таквите служби меѓу државите,

Имајќи ги предвид SARPs, кои се утврдени во Анекс 9 кон Чикашката конвенција за меѓународно цивилно воздухопловство, Олеснувања, а особено поглавје 8 за олеснувања, меѓу другото, во потрагата и спасувањето,

Препознавајќи ја потребата за хармонизација и зајакнување на меѓународната соработка и особено регионалната соработка заради ефикасна организација и спроведување на воздухопловни операции на SAR и со нив поврзаната обука,

Препознавајќи ги одредбите утврдени во Меморандумот за разбирање (*во понатамошниот текст како „Меморандум за разбирање“*), кој се потпиша на 3 ноември 2016 година, во Белград, за основање на Регионалниот советодавен комитет за потрага и спасување во цивилното воздухопловство.

Имајќи предвид дека Страните на оваа спогодба, во исто време, се и членови или набљудувачи на Регионалниот советодавен комитет за потрага и спасување во цивилното воздухопловство.

Се договорија за следното:

Член 1 – Цел и опсег

Со оваа спогодба се утврдува рамка за соработка помеѓу Страните во спроведување на активностите на SAR во цивилното воздухопловство и се пропишуваат нивните различни одговорности со цел во целост да се придржуваат кон нивните обврски утврдени во SARPs на ICAO.

Страните се согласуваат дека операциите на SAR во цивилното воздухопловство во или над територијалните води, внатрешните морски води и на копно од државите на која било Страна треба да се спроведат во согласност со националното законодавство или законодавството кое е во сила на териториите на државите на соодветните страни земајќи ги предвид релевантните меѓународни одредби за SAR.

Страните обезбедуваат тесна координација со нивните соодветни национални воздухопловни власти за SAR, за да помогнат во промовирањето на заеднички и ефикасни услуги на SAR согласно оваа спогодба, помагајќи си една на друга онолку колку што е можно, во извршувањето на операциите за SAR, преку овластување на нивните RCCs (координативни центри за спасување) да побараат помош од RCC на другата Страна или веднаш да одговорат на повиците за опасност и барања за помош од RCC на другата Страна.

Поимите и дефинициите за потребите на оваа спогодба го имаат значењето утврдено во Поголавје 1 од Анекс 12.

Член 2 – Региони на SAR

За потребите на SAR во цивилното воздухопловство, границите на соседните региони на SAR, во принцип и колку што е можно, се совпаѓаат со соодветните граници меѓу државите во областите за информации во лет (Flight Information Regions) (во понатамошниот текст како „FIR“) на Страните.

Ситуацијата кога регионите на FIRs и SAR не се совпаѓаат, детално ќе се опише во посебна билатерална спогодба меѓу засегнатите страни. Страните го известуваат депозитарот, преку дипломатски пат, за склучувањето на интерни процедури на таквата спогодба. Депозитарот на оваа спогодба ќе ги известува Страните за склучувањето на кој било таков билатерален договор.

Со разграничувањето на регионите на SAR меѓу Страните како што е дефинирано во став 1 од треба да се обезбеди достапност на услугите на SAR, да се подобрат или поедностават операциите на SAR и да се олесни правилната дистрибуција на сигналите за опасност до RCCs. Според тоа, тоа не е поврзано со, и нема да влијае врз, разграничување на која било друга граница помеѓу Страните.

Член 3 – Надлежни органи

Одговорните надлежни органи, RCCs и MRCCs на Страните се наведени во Анексот кон оваа спогодба.

Член 4 – Комуникација и соработка

За да се обезбеди соодветна координација на операциите на SAR, Страните треба меѓусебно целосно и навремено да се информираат. Доколку службата на SAR од држава на една Страна смета дека е потребна помош од службите на SAR од држава на друга Страна, таа може да побара таква помош.

Ако службата на SAR од држава на една Страна прими информации дека човечки живот е, или се верува дека е, во опасност во рамките на регионот на SAR на една од другите Страни, таа служба, веднаш, ја информира службата на SAR од држава на другата(-ите) односна(-и) страна(и). Помош на кој било воздухоплов кој е во опасност, или за кој се верува дека е во опасност, и на преживеаните од авионска несреќа во рамките на регионот на SAR на која било Страна, се пружа независно на земјата на регистрација или статусот на воздухопловот, или националноста или статусот на лицата во воздухопловот, или околностите во кои се наоѓа воздухопловот или лицата во воздухопловот.

Член 5 – Олеснување на транзитот преку териториите на Страните

Во зависност од условите кои Анекс 12 ги наметнува, секоја Страна на SAR единиците на друга Страна ќе им дозволи итен транзит, без одлагање, преку или над нејзините територијални води, внатрешни морски води и копно на нејзината држава за потребите за извршување на операции на SAR.

Член 6 - Оперативни договори

Одговорните надлежни органи на Страните споменати во Анексот од оваа спогодба, склучуваат оперативен договор за соработка за практично спроведување на оваа спогодба со одговорните органи на сите соседни држави, страни на овој договор. Таквата соработка опфаќа, меѓу другото, заеднички вежби и обука за SAR, редовни проверки на соодветните канали за комуникација, посети од експерти за SAR, размена на информации за SAR, процедури, техники и искуства и координација на националните ставови за меѓународните прашања во врска со SAR кои се од заеднички интерес. Страните утврдуваат соодветни процедури во оперативниот договор за соработка за практично спроведување на оваа спогодба, со цел да се предвидат најделотворни и ефикасни средства за комуникација.

Одговорните органи утврдуваат детални мерки во оперативниот договор, кој се склучува заради практично спроведување на оваа спогодба со цел олеснување на граничниот премин, застанување на територијата на друга Страна и привремениот увоз/извоз на воздухоплови, алати, резервни делови и опрема кои се потребни за операциите за потрага и спасување. Привремениот прием на опишаните предмети ќе биде ослободен од царински давачки и други увозни давачки и трошоци за данок на додадена вредност, во согласност со националното законодавство на Страните.

Освен ако не е поинаку договорено меѓу страните во билатералните договори, во текот на операциите за потрага и спасување според овој договор не е дозволено носење на оружје, муниција и експлозивни направи.

Член 7 – Трошоци

Прашањето за намирување на трошоците направени со нивното учество во операциите за SAR, Страните го решаваат во оперативниот договор во согласност со нивното соодветно законодавство.

Во случај кога прашањето за намирување на трошоците не е дефинирано во оперативниот договор или билатералните спогодби, секоја Страна ги сноси трошоците настанати со нејзиното учество во операциите за SAR, во согласност со оваа спогодба.

Ако, во текот на операција за SAR во согласност со оваа спогодба, се направи штета на трето лице, Страната која бара помош ја презема одговорноста за штетата како да ја предизвикале членовите на нејзините единици за SAR, кои учествувале во операцијата за SAR, освен ако штетата не би била предизвикана намерно или со голема небрежност.

Член 8 – Права и обврски

Ништо во оваа спогодба, на каков и да било начин, не влијае на правата и обврските на ниедна Страна, кои произлегуваат од меѓународни спогодби или други договори склучени меѓу Страните.

Страните не смеат да ги пренесуваат своите права, обврски и учество во оваа спогодба на други субјекти, без претходно изразена согласност од сите Страни.

Сите активности кои се вршат според оваа спогодба подлежат на прописите и политиките на државите на Страните и на сите закони, прописи и политики на кои подлежат Страните.

Член 9 – Консултации

Во духот на тесна соработка, од време на време, Страните меѓусебно се консултираат со цел да се обезбеди спроведување на задоволително придржување кон одредбите на оваа спогодба и Анексот кон истата, и која било Страна може во секое време да побара консултации за спроведувањето, толкувањето, примената или измената и дополнувањето на оваа спогодба. Ниеден спор нема да се упати на меѓународно тело или трета страна заради решавање на истиот.

Таквите консултации, кои можат да бидат преку дискусија или кореспонденција, започнуваат во рок од шеесет (60) дена од датумот на приемот на таквото барање, освен ако Страните не се договорат поинаку.

Член 10 – Измена и дополнување на Спогодбата

Ако која било Страна смета дека е пожелно да се измени или дополни која и да било одредба од оваа спогодба, таквата измена и дополнување се договора во согласност со одредбите од член 9. Таквата измена или дополнување влегува во сила кога Страните меѓусебно се известиле, преку дипломатски пат, за исполнувањето на нивните внатрешни правни процедури кои се однесуваат на склучување и влегување во сила на меѓународни спогодби.

И покрај наведеното во одредбите од став (1) погоре, секоја Страна може да ги измени своите надлежни органи за SAR, како што е наведено во Анексот кон оваа спогодба.

Таквата измена влегува во сила кога оваа Страна ќе ги извести другите Страни, преку дипломатски пат, за измената на Анексот.

Поимот „Спогодба“ значи оваа спогодба, нејзиниот Анекс и секоја измена и дополнување на Спогодбата или Анексот. Поимот „Анекс“ значи списокот на надлежните органи за SAR, списокот на RCCs и/или поморските RCCs на државите на Страните.

Член 11 – Влегување во сила, траење и повлекување

Оваа спогодба ќе биде предмет на ратификација, прифаќање или одобрување од Страните во согласност со нивните соодветни национални законодавства.

Оваа спогодба влегува во сила првиот ден од месецот кој следи по датумот кога третата Страна го депонирала својот инструмент за ратификација кај Депозитарот.

За Страната што го ратификува, прифати или одобри овој Договор по датумот на неговото стапување во сила, во согласност со став 2 на овој член, овој Договор ќе стапи на сила за таа Страна првиот ден од месецот по датумот на депонирање на нејзиниот инструмент за ратификација, прифаќање или одобрување кај Депозитарот.

Оваа спогодба останува во сила на неопределено време.

Секоја Страна, во секое време, може да се повлече од оваа спогодба со писмено известување до Депозитарот. Повлекувањето влегува во сила шест (6) месеци откако Депозитарот го примил известувањето.

Член 12 Решавање на спорови

Во случај на спор помеѓу две или повеќе страни во врска со толкувањето или примената на оваа спогодба, засегнатите страни ќе бараат решение преку меѓусебни консултации и преговори и нема да се повикуваат на меѓународно тело или трета страна за решавање на спорот.

Член 13 Пристапување

По влегувањето во сила на оваа спогодба, оваа спогодба ќе биде отворен за пристапување.

За страната која пристапува, оваа спогодба стапува во сила првиот ден од месецот по датумот на депонирање на нејзиниот инструмент за пристапување кај Депозитарот. Страната која пристапува треба да биде договорна земја на Меѓународната организација за цивилно воздухопловство.

Член 14 – Депозитар

Владата на Република Србија ќе дејствува во својство на Депозитар на оваа спогодба.

По нејзиното влегување во сила во согласност со одредбите од член 11 став 1, оваа спогодба и сите измени и дополнувања на истата, Депозитарот ги регистрира кај Меѓународната организација за цивилно воздухопловство.

Член 15 – Завршни одредби

Во случај да се јави потреба за размена на чувствителни информации, Страните како насоки можат да ги користат Политиката за доверливост/тајност, заштита и соодветно користење на информациите во врска со активностите на Регионалниот советодавен комитет за потрага и спасување во воздухопловството.

КАКО ПОТВРДА НА НАВЕДЕНОТО, долупотпишаните, уредно овластени од своите соодветни влади, ја потпишаа оваа спогодба.

Оригиналот на оваа Спогодба во единствен оригинал на англиски јазик, ќе биде депониран кај Депозитарот кој ќе достави заверена копија до секоја страна.

Составено во Охрид на 22.02.2023 година

За Советот на министри на Босна и Херцеговина
Гора

За Владата на Црна

За Владата на Република Бугарија
Србија

За Владата на Република

За Владата на Република Хрватска
Република

За Владата на Словачката

За Владата на Унгарија
Словенија

За Владата на Република

За Владата на Република Северна Македонија

АНЕКС

Надлежни органи за SAR, RCCs и MRCCs

Босна и Херцеговина:

- Воздухопловен SAR орган: Дирекција за цивилно воздухопловство на Босна и Херцеговина (BHDSA);
- RCC: Координативен центар за спасување на Босна и Херцеговина (BHRCC), Агенција за услуги за воздушна навигација на Босна и Херцеговина (BHANSA);

Република Бугарија:

- Воздухопловен SAR орган: Генерален директорат за цивилна авијација, Република Бугарија;
- RCC: RCC Варна;

Република Хрватска:

- Воздухопловен SAR орган: Управа за цивилна заштита, Министерство за внатрешни работи, Република Хрватска;
- RCC: Оперативен центар, Управа за цивилна заштита, Министерство за внатрешни работи, Република Хрватска;
- MRCC: MRCC Риска;

Унгарија:

- Воздухопловен SAR орган: Министерство за внатрешни работи на Унгарија;

МЕЃУНАРОДНИ ДОГОВОРИ

Член 3

Агенцијата за цивилно воздухопловство и Министерството за транспорт и врски се определуваат како надлежни органи што ќе се грижат за извршување на Спогодбата од членот 1 од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR RATIFIKIMIN E MARRËVESHJES NDËRMJET KËSHILLIT TË MINISTRAVE TË BOSNJËS DHE HERCEGOVINËS, QEVERISË SË REPUBLIKËS SË BULLGARISË, QEVERISË SË REPUBLIKËS SË KROACISË, QEVERISË SË HUNGARISË, QEVERISË SË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT, QEVERISË SË MALIT TË ZI, QEVERISË SË REPUBLIKËS SË SERBISË, QEVERISË SË REPUBLIKËS SË SLOVAKISË DHE QEVERISË SË REPUBLIKËS SË SLOVENISË PËR BASHKËPUNIM DHE KOORDINIM TË HETIMIT DHE TË SHPËTIMIT NË FUSHËN E AVIACIONIT

Neni 1

Ratifikohet Marrëveshja ndërmjet Këshillit të Ministrave të Bosnjë dhe Hercegovinës, Qeverisë së Republikës së Bullgarisë, Qeverisë së Republikës së Kroacisë, Qeverisë së Hungarisë, Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, Qeverisë së Malit të Zi, Qeverisë së Republikës së Serbisë, Qeverisë së Republikës së Sllovakisë dhe Qeverisë së Republikës së Sllovenisë për bashkëpunim dhe koordinim të hetimit dhe të shpëtimit në fushën e aviacionit, e nënshkruar më 22 shkurt 2023 në Ohër.

Neni 2

Marrëveshja e nenit 1 të këtij ligji, në origjinal në gjuhën angleze dhe në përkthim në gjuhën maqedonase, është si më poshtë:

Neni 3

Agjencia e Aviacionit Civil dhe Ministria e Transportit dhe e Lidhjeve caktohen si organe kompetente që do të kujdesen për zbatimin e Marrëveshjes së nenit 1 të këtij ligji.

Neni 4

Ky ligj hyn në fuqi tetë ditë pas botimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

27.

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РОМАНИЈА ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА ВО ОБЛАСТА НА ВНАТРЕШНАТА КОНТРОЛА И СПРЕЧУВАЊЕ И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Се прогласува Законот за ратификација на Договорот меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Романија за зајакнување на соработката во областа на внатрешната контрола и спречување и борба против корупцијата,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 2 ноември 2023 година.

Бр. 08-5678/1
2 ноември 2023 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Стево Пендаровски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Северна Македонија,
м-р **Talat Xhaferi**, с.р.

З А К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА ДОГОВОРОТ МЕЃУ ВЛАДАТА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И ВЛАДАТА НА РОМАНИЈА ЗА ЗАЈАКНУВАЊЕ НА СОРАБОТКАТА ВО ОБЛАСТА НА ВНАТРЕШНАТА КОНТРОЛА И СПРЕЧУВАЊЕ И БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА

Член 1

Се ратификува Договорот меѓу Владата на Република Северна Македонија и Владата на Романија за зајакнување на соработката во областа на внатрешната контрола и спречување и борба против корупцијата, потпишан во Букурешт на 15 септември 2022 година.

Член 2

Договорот од членот 1 од овој закон, во оригинал на македонски, романски и на англиски јазик, гласи: